

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۱۴

هفته منتهی به ۱۱ ژوئیه ۲۰۲۱

۲۰ تیر ۱۴۰۰

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• ترکیه

• روسیه

• هند

۹-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱

تحولات بازار طلا

۱۱-۱۳

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا و در ماه ژوئن، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای مؤسسه ISM به ۶۰/۶ واحد و شاخص بخش غیرکارخانه‌ای به ۶۰/۱ واحد (پایین‌تر از سطوح مورد انتظار) تنزل یافت. از سوی دیگر، بر اساس صورت‌جلسه منتشر شده از نشست فدرال رزرو، سیاست‌گذاران این بانک در حال امکان‌سنجی ایجاد تسهیلات ثابت بازخرید هستند.

بانک مرکزی اروپا، به دنبال بازبینی استراتژیک چارچوب سیاست‌گذاری، هدف تورمی را تغییر داد. همچنین، طبق آمار نهایی، در ماه ژوئن به دنبال تداوم فرآیند واکسیناسیون، تسهیل قرنطینه و کاهش سایر محدودیت‌های کنترلی، شاخص مدیران خرید بخش‌های کارخانه‌ای و خدمات به بالاترین سطوح در حدود ۱۵ سال گذشته بهبود یافتند.

اقتصاد انگلیس در مقیاس ماهانه در ماه مه، ۰/۸ درصد منبسط شد که بیانگر تضعیف قابل توجه نرخ رشد نسبت به رشد ۲ درصدی ماه آوریل و پیش‌بینی ۱/۵ درصدی، با وجود کاهش محدودیت‌های اجتماعی بود.

در ژاپن و در ماه مه، انتشار شاخص همزمان نشان‌گر تشدید رکود و شاخص پیش‌نگر بیان‌گر افت سرعت رشد بود. با این وجود، دولت این کشور پیش‌بینی نموده تا پایان سال مالی جاری، با افزایش واکسیناسیون اقتصاد این کشور با ۳/۷ درصد (۰/۳ واحد درصد کمتر از ارزیابی قبلی) رشد، به شرایط قبل از شیوع ویروس کرونا باز خواهد گشت.

هفته گذشته آن چه بیشترین تاثیر را در تضعیف ارزش دلار در مقابل سایر ارزهای جهان‌روا داشت، افت بازده اوراق قرضه این کشور بود که سبب کاهش تقاضا برای این ارز شد.

شیوع سریع نوع دلتای ویروس کرونا و نگرانی پیرامون روند رشد اقتصاد جهانی، همزمان با کاهش ارزش دلار، افزایش بهای طلا را به همراه داشت.

نااطمینانی از روند همه‌گیری ویروس کرونا به دنبال شیوع گونه جدید دلتا و افزایش موارد ابتلا در برخی کشورها مانند ژاپن و کره جنوبی، بالا رفتن تعداد سکوه‌های نفت و گاز در امریکا و پیش‌بینی افزایش تولید نفت خام این کشور و اختلاف بین عربستان و امارات و عدم حصول توافق نهایی اوپک پلاس، کاهش بهای نفت را در پی داشت.

امریکا

در ماه ژوئن، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای مؤسسه ISM در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۶۱/۲ به ۶۰/۶ واحد و شاخص بخش غیرکارخانه‌ای از ۶۴ به ۶۰/۱ واحد (پایین‌تر از سطوح مورد انتظار) تنزل یافت. به نظر برخی تحلیل‌گران دلیل عمده کاهش شاخص مذکور کمبود نیروی کار و مواد اولیه است که با وجود واکنش‌ها شدن بیش از نیمی از جمعیت کشور، رفع بسیاری از محدودیت‌ها و جهش تقاضا، همچنان رشد برخی فعالیت‌ها را محدود نگاه می‌دارد. اگرچه، ارقام یاد شده همچنان بیش از ۵۰ واحد بوده و بر رشد فعالیت‌های بخش‌های مذکور دلالت دارد.

تعداد متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۲ ژوئیه نسبت به هفته پیش از آن، از ۳۷۱ هزار نفر به ۳۷۳ هزار نفر (بالاتر از پیش‌بینی‌ها) افزایش یافت. لازم به ذکر است، در مدت مشابه، میانگین چهار هفته‌ای شاخص مذکور از ۳۹۵ هزار نفر به ۳۹۴ هزار نفر رسید. از سوی دیگر، مجموع متقاضیان بیمه بیکاری در یک‌ساله منتهی به ۲۵ ژوئن در مقایسه با یک‌ساله منتهی به هفته پیش از آن، از ۳/۴۸۴ میلیون نفر به ۳/۳۳۹ میلیون نفر (بالاتر از پیش‌بینی بازار) کاهش پیدا کرد. بر اساس صورت‌جلسه منتشر شده از نشست فدرال رزرو، سیاست‌گذاران این بانک در حال امکان‌سنجی ایجاد تسهیلات ثابت بازخرید^۱ هستند. طبق گزارشات منتشر شده، مقامات فدرال رزرو در ماه ژوئن به بحث در خصوص چگونگی ایجاد ساختاری برای ارائه تسهیلات دائمی به منظور حمایت از بازار پول امریکا ادامه داده و اکثریت قابل توجه آنان بر پشتیبانی از چنین طرحی با توجه به غلبه مزایای آن بر هزینه‌های احتمالی تأکید نموده‌اند. بر اساس این طرح، مؤسسات مالی واجد شرایط می‌توانند در مقابل فروش دارایی‌های امن خود (مانند اوراق خزانه‌داری) به فدرال رزرو (با تعهد به خرید مجدد آن‌ها در زمان مشخص)، در کوتاه‌مدت و به میزان نامحدود تحت نرخ معین اعتبار دریافت کنند. جزئیات این طرح همچنان مورد بحث سیاست‌گذاران است. برخی معتقدند این تسهیلات باید در درجه اول به عنوان پشتیبانی برای جلوگیری از ایجاد بحران در بازار پول مورد استفاده قرار گیرد؛ در حالی که گروهی دیگر عقیده دارند نباید با وضع نرخ‌های بسیار بالا مانع استفاده مفید بانک‌ها و مؤسسات مالی از این طرح شد. در یکی از طرح‌های ارائه شده، نرخ بهره این نوع تسهیلات حداقل ۰/۲۵ درصد (سقف محدوده نرخ بهره معیار یک‌شبهه فدرال رزرو) برای استقراض یک‌شبهه در نظر گرفته شده است. گروهی از شرکت‌کنندگان در این گفت‌وگوها معتقدند اصلاح تدریجی نرخ بهره مذکور با توجه به وضعیت اقتصادی و شرایط بازار، مناسب‌تر است.

رافائل بوستیک، رئیس فدرال رزرو آتلانتا، با اشاره به شیوع گونه جدید ویروس کرونا اظهار داشت: "افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا به دنبال شیوع گونه دلتا می‌تواند کاهش تقاضای مصرف‌کنندگان و کاهش سرعت بهبود اقتصادی را

¹ Standing Repo Facility

در پی داشته باشد. " از سوی دیگر، ماری دالی، رئیس فدرال رزرو سان‌فرانسیسکو، ضمن تأکید بر تعهد کامل فدرال رزرو نسبت به برطرف کردن نقایص بازار کار، گفت: "پایین بودن نرخ و سرعت واکسیناسیون در برخی از مناطق جهان می‌تواند بهبود رشد اقتصادی جهان و همچنین امریکا را با چالش مواجه کند. یکی از بزرگ‌ترین خطرها در شرایط کنونی اعلام پیروزی زودهنگام بر کووید-۱۹ است. فدرال رزرو باید درخصوص اعمال هر گونه تغییر در سیاست‌های فعلی محتاط باشد و برنامه کاهش میزان خرید دارایی‌ها را در زمان مناسب اجرا کند. برای حرکت به سمت افزایش نرخ‌های بهره کلیدی و عادی سازی سیاست پولی، باید ابتدا آثار کاهش خرید دارایی را مشاهده و بررسی کنیم. با توجه به چارچوب سیاستی فدرال رزرو، رفع مشکلات بازار کار و رساندن میانگین نرخ تورم به ۲ درصد، همچنان در اولویت است."

منطقه یورو

طبق آمار نهایی، در ماه ژوئن به دنبال تداوم فرآیند واکسیناسیون، تسهیل قرنطینه و کاهش سایر محدودیت‌های کنترلی، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۶۳/۱ به ۶۳/۴ واحد و شاخص بخش خدمات از ۵۵/۲ به ۵۸/۳ واحد (بالاتر از پیش‌بینی‌ها و بالاترین سطح در ۱۴ سال گذشته) بهبود یافت. به این ترتیب، شاخص مرکب از ۵۷/۱ به ۵۹/۵ واحد (بالاترین سطح از ۱۵ سال گذشته تا کنون) رسید. با وجود رشد قابل توجه سطح فعالیت‌های اقتصادی، عواملی مانند کمبود نیروی کار و ایجاد اختلال در زنجیره عرضه همچنان فشارهای تورمی ایجاد می‌کنند. از سوی دیگر، در ماه ژوئیه، به دنبال کاهش موارد ابتلا به ویروس کرونا، بهبود وضعیت گردشگری و سایر فعالیت‌های خدماتی، شاخص اعتماد سرمایه‌گذاری سنتیکس نسبت به ماه ژوئن از ۲۸/۱ به ۲۹/۸ واحد (اندکی پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) افزایش پیدا کرد. اگرچه، شاخص اعتماد اقتصادی ZEW از ۸۱/۳ به ۶۱/۲ واحد تنزل یافت؛ همچنان در سطح بالایی قرار داشته و چشم‌انداز بهبود اقتصادی مثبت است.

در ماه مه، رشد خرده‌فروشی نسبت به ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از منفی ۳/۹ به مثبت ۴/۶ درصد افزایش و در مقیاس سالانه از ۲۳/۳ به ۹ درصد (بالاتر از سطوح مورد انتظار) کاهش یافت. بر اساس ارقام منتشر شده، عمده رشد خرده‌فروشی ناشی از خرید کالاهای غیرخوراکی و سوخت اتومبیل بوده است.

بانک مرکزی اروپا، پس از بررسی‌های ۱۸ ماهه به منظور بازبینی استراتژیک، هدف تورمی جدیدی را مشخص کرد. یکی از دلایل این اقدام، تقویت اعتبار بانک یاد شده با توجه به عدم تحقق هدف تورمی طی حدود یک دهه اخیر و اتخاذ رویکردی واقع‌بینانه‌تر است. از سوی دیگر، با وجود افزایش تورم منطقه یورو طی ماه‌های اخیر و نگرانی برخی تحلیل‌گران نسبت به لزوم دخالت بانک مرکزی اروپا، عمده سیاست‌گذاران این بانک این پدیده را گذرا دانسته و بر لزوم ادامه سیاست‌های انبساطی و تسهیل اعتباردهی به منظور دستیابی به بهبود پایدار اقتصادی تأکید نموده‌اند. این موضوع

نیز باعث شد بانک مرکزی اروپا هدف تورمی میان‌مدت را از عبارت "پایین‌تر و نزدیک به ۲ درصد" به "۲ درصد" تغییر دهد تا تفسیرهای نادرست از این هدف^۱ را اصلاح کند. در بیانیه این بانک آمده است: "تعهد بانک مرکزی نسبت به حفظ و هدایت تورم به نرخ هدف، متوازن است؛ به این مفهوم که شورای سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا انحرافات مثبت و منفی از نرخ مذکور را به یک میزان نامطلوب تلقی می‌کند." همچنین، طبق تصویب شورای سیاست‌گذاری، مجموعه نرخ‌های بهره کلیدی بانک مرکزی اروپا به عنوان ابزار اصلی سیاست‌گذاری پولی باقی می‌ماند و سایر ابزارها مانند خرید دارایی و عملیات تأمین مالی مجدد بلندمدت نیز در زمان مناسب به کار گرفته خواهند شد. شایان ذکر است، این بازبینی استراتژیک نخستین تجدید نظر در چارچوب سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا از سال ۲۰۰۳ تا کنون بوده و از اواخر سال ۲۰۱۹، پس از انتقال ریاست این بانک از ماریو دراگی به کریستین لاگارد به عنوان یکی از اولویت‌های رئیس جدید آغاز شد. این فرآیند که مقرر شده بود یک سال به طول بینجامد، به دنبال بحران شیوع ویروس کرونا و تمرکز سیاست‌گذاران بر ارائه راهکارهایی برای عبور از آن، به تأخیر افتاده بود.

انگلیس

بنا به داده‌های اداره ملی آمار، اقتصاد انگلیس در مقیاس ماهانه در ماه مه، ۰/۸ درصد منبسط شد که چهارمین رشد متوالی (ماهانه) بوده و بیانگر تضعیف قابل توجه نرخ رشد نسبت به رشد ۲ درصدی ماه آوریل و پیش‌بینی ۱/۵ درصدی، با وجود کاهش محدودیت‌های اجتماعی بود. تنزل سرعت رشد با بازگشت به سطوح قبل از بحران طبیعی است اما سرعت و شدت افت رشد دور از انتظار بود. تولیدات صنعتی در ماه مه، ۰/۸ درصد (ماهانه) رشد کرد اما تولیدات کارخانه‌ای اندکی (۰/۱ درصد) منقبض گردید. کمبود تراشه بزرگترین افت تولید صنایع خودروسازی از آوریل ۲۰۲۰ را رقم زد. با توجه به افزایش آمار ابتلا به ویروس کرونا و تأخیر در لغو کامل محدودیت‌ها، بهبود قابل توجه فعالیت اقتصادی در ماه ژوئن نسبت به ماه مه بعید به نظر می‌رسد. تولید ناخالص داخلی در ماه مه ۳/۱ درصد کمتر از سطوح قبل از همه‌گیری کرونا (فوریه ۲۰۲۰) برآورد گردید. بانک مرکزی بازبایی کامل اقتصاد تا پایان سال جاری میلادی را پیش‌بینی کرده است، با این وجود، کاهش بیش از انتظار سرعت بازبایی در ماه مه و افزایش آمار ابتلا به کرونا، چشم‌انداز یاد شده را تضعیف می‌کند. شایان ذکر است، موسسه ملی تحقیقات اقتصادی و اجتماعی، رشد اقتصادی در مقیاس ماهانه در ماه ژوئن را ۰/۹ درصد و رشد فصلی در سه ماهه دوم سال جاری را ۴/۸ درصد برآورد کرد که فراتر از پیش‌بینی ۲/۶ درصد بود.

^۱ برای مثال برداشت‌هایی مبنی بر این که بانک مذکور بیشتر نگران فراتر رفتن تورم از نرخ تعیین شده است تا تحقق نرخ‌های پایین‌تر از آن.

ژاپن

شاخص همزمان اقتصاد ژاپن از ۹۵/۳ واحد در ماه آوریل به ۹۲/۷ واحد در ماه مه کاهش یافت که به معنی تشدید رکود در اقتصاد این کشور در ماه مه در مقایسه با ماه پیش از آن بود. همچنین، شاخص پیش‌نگر که بیان‌کننده دیدگاه فعالان اقتصادی برای ۶ ماه آتی است، از ۱۰۳/۸ به ۱۰۲/۶ واحد در همین مدت کاهش یافت و انتظار می‌رود روند رشد در ماه‌های آینده در مقایسه با برآوردهای قبلی کندتر باشد. همچنین، شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۴۶/۵ واحد در ماه مه به ۴۸ واحد در ماه ژوئن افزایش یافت اما همچنان نشان‌گر افت فعالیت‌ها در این بخش بود. با توجه به این که تا پایان ماه ژوئن این کشور موفق به واکنش ۲۵/۳ درصد از جمعیت خود شده بود، اما همچنان محدودیت‌های قابل توجهی برای بخشی‌هایی از جمله ارائه‌کنندگان خدمات در این کشور اعمال گشته و فعالیت‌های اقتصادی با کاهش مواجه شد. با این وجود، دولت ژاپن پیش‌بینی نموده تا پایان سال مالی جاری (مارس ۲۰۲۲)، با افزایش واکنش‌ناسیون اقتصاد این کشور با ۳/۷ درصد (۰/۳ واحد درصد کمتر از ارزیابی قبلی) رشد، به شرایط قبل از شیوع ویروس کرونا باز خواهد گشت. بر این اساس، انتظار می‌رود مصرف خصوصی ۲/۸ درصد و صادرات ۱۴/۹ درصد رشد داشته باشد.

چین

شاخص مدیران خرید بخش خدمات کیسین از ۵۵/۱ به ۵۰/۳ واحد کاهش یافت که ضعیف‌تر از پیش‌بینی (۵۵/۷) و کمترین میزان از ماه آوریل ۲۰۲۰ بود. تضعیف رشد شاخص مذکور ناشی از شیوع مجدد کرونا در مناطقی از چین و محدودیت‌های وضع‌شده عنوان گردید. بنا بر این گزارش، چشم‌انداز تجاری ارائه‌کنندگان خدمات به کمترین میزان در نه ماه اخیر کاهش یافته است. تحلیلگران تضعیف رشد بخش مذکور همزمان با افت بخش کارخانه‌ای را بیانگر آغاز روند تعدیل بازیابی قدرتمند اقتصاد چین ناشی از کرونا ارزیابی می‌کنند. بخش خدمات با روند بازیابی ضعیف‌تر نسبت به بخش کارخانه‌ای، در ماه‌های اخیر با بهبود تقاضا تقویت شده بود.

براساس داده‌های اداره ملی آمار، تورم تولیدکننده در مقیاس سالانه از ۹ درصد در ماه مه به ۸/۸ درصد در ماه ژوئن کاهش یافت که مطابق با پیش‌بینی‌ها بود. با وجود افت مذکور که ناشی از اقدامات اخیر دولت برای کنترل قیمت مواد اولیه عنوان گردید، برخی تحلیلگران اثر سرکوب قیمتی دولت را با توجه به تداوم عدم تعادل میان عرضه و تقاضای مواد اولیه ناشی از بازیابی جهانی از همه‌گیری کرونا محدود ارزیابی کردند. افزایش قیمت مواد خام به خصوص برای بسیاری از بنگاه‌های کوچک که امکان انتقال هزینه‌ها به مصرف‌کنندگان را ندارند، هشدار آمیز شمرده می‌شود. در همین راستا، بانک مرکزی اعلام کرد برای حمایت از اقتصاد و کاهش هزینه‌های تامین مالی به ویژه برای بنگاه‌های کوچک، نرخ ذخیره قانونی بانک‌ها را از پانزدهم ژوئیه، ۰/۵ واحد درصد تنزل می‌دهد. کارشناسان اقدام اخیر بانک مرکزی را نشانه‌ای از

تضعیف رشد اقتصادی در فصل دوم سال جاری ارزیابی می‌کنند که هفته آینده ارقام آن منتشر خواهد شد. تورم مصرف‌کننده نیز در ماه ژوئن در مقیاس سالانه، ۱/۱ درصد گزارش شد که کمتر از پیش‌بینی‌ها (۱/۳ درصد) بود. بانک مرکزی متوسط تورم مصرف‌کننده در سال جاری میلادی را ۲ درصد برآورد کرد که پایین‌تر از نرخ هدف (۳ درصد) قرار دارد. با در نظر گرفتن تورم بالای تولیدکننده که متأثر از محدودیت‌های سمت عرضه ارزیابی می‌شود و آمار پایین تورم مصرف‌کننده، احتمال تشدید سیاست‌های انقباضی تضعیف می‌شود.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری					
دوره	یک‌شبهه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۲/۲۰۶۰	۲/۴۳۵۰	۲/۵۸۹۰	۲/۸۱۸۰	۲/۸۶۸۰
نرخ مرجع	-	-	-	-	۴/۶۵
نرخ LPR					۳/۸۵

ترکیه

در ماه ژوئن، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده نسبت به ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از ۰/۸۹ به ۱/۹۴ درصد و در مقیاس سالانه از ۱۶/۵۹ به ۱۷/۵۳ درصد (فراتر از سطوح مورد انتظار و بالاترین سطح از دو سال گذشته تا کنون) افزایش یافت. این افزایش غیرمنتظره رئیس‌جمهور ترکیه را که پیش از این به طور آشکار از لزوم کاهش نرخ بهره کلیدی توسط بانک مرکزی این کشور به منظور تقویت رشد اقتصادی سخن می‌گفت، ناگزیر به اطمینان دادن از تحت کنترل بودن تورم نمود. آقای اردوغان گفت: "بانک مرکزی ترکیه نسبت به رفع معضل بالا بودن نرخ تورم مصمم بوده و اشکالات ساختاری موجود که به سطوح نامطلوب تورم مصرف‌کننده می‌انجامد، باید مورد توجه قرار گیرند. البته مبارزه با تورم بالا نیازمند تلاشی فراگیر است و علاوه بر بانک مرکزی، دولت نیز باید اقدامات لازم را به ویژه در زمینه تقویت ارزش لیر به انجام برساند." شایان ذکر است، نرخ تورم ترکیه طی عمده چهار سال گذشته، دورقمی بوده و عواملی مانند تضعیف لیر، کاهش اعتبار سیاست‌گذار پولی و جهش تقاضا به دنبال خروج تدریجی از بحران ناشی از شیوع ویروس کرونا و پایان قرنطینه سراسری، آن را به میزان قابل توجهی فراتر از هدف بانک مرکزی این کشور نگاه داشته است. از سوی دیگر، در مدت مشابه، رشد شاخص بهای تولیدکننده، به عنوان شاخصی پیش‌نگر برای تورم مصرف‌کننده در مقیاس ماهانه از ۳/۹۲ به ۴/۰۱ درصد و در مقیاس سالانه از ۳۸/۳۳ به ۴۲/۸۹ درصد رسید. دلیل عمده این افزایش، بالا رفتن قیمت انرژی و افت شدید ارزش لیر (۱۷ درصد از ماه مارس تا کنون) است که بهای بسیاری از کالاها را در اقتصاد وابسته به واردات ترکیه تحت تأثیر قرار داده است. به دنبال انتظار شاخص‌های یاد شده، برخی مؤسسات برآورد تورم سالانه ۲۰۲۱ را افزایش دادند.

همچنین، برخی تحلیل‌گران که پیش از این با توجه به تغییر رئیس بانک مرکزی ترکیه و اظهارات اردوغان کاهش نرخ بهره کلیدی را پیش‌بینی می‌کردند، به دنبال تغییر چشم‌انداز تورمی، این اقدام را در سال جاری محتمل نمی‌دانند.

بر اساس برخی گزارشات، بانک مرکزی ترکیه برای کنترل بازار ارز داخلی، در نظر دارد با تعدادی از کشورها که نام نبرده است قرارداد سواپ ارزی منعقد نماید. با وجود تمام تلاش‌های این بانک برای حذف دلار از مبادلات تجاری بین‌المللی، این اقدامات تنها به صورت محدود موفق‌آمیز بوده است. به نظر می‌رسد در دوره‌ای که بازار ارز تا حدودی از کنترل بانک مرکزی خارج می‌شود، این بانک از طریق انتشار چنین اخباری سعی دارد به صورت روانی بازار را تحت تأثیر مثبت قرار دهد. اولین قرارداد سواپ ارزی ترکیه در سال ۲۰۱۲ و با چین منعقد شد. در همین ارتباط، آقای اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در نشست کشورهای عضو ناتو (ژوئن ۲۰۲۱) از امضای قرارداد جدید سواپ ارزی با چین به ارزش ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار خبر داد. رئیس بانک مرکزی ترکیه نیز در جلسه با رؤسای بانک‌های تجاری ترکیه مدعی شد مذاکرات برای نهایی کردن سند ارزی با چهار کشور در جریان است که اسناد با دو کشور در حال نهایی شدن هستند؛ اگرچه به طور مشخص به این کشورها اشاره‌ای نکرد. بررسی سوابق نشان می‌دهد پیش از این بانک مرکزی ترکیه با بانک‌های مرکزی امریکا، ژاپن، کره جنوبی، مالزی و هند مذاکراتی انجام داده است. همچنین، پیش‌تر برخی اخبار از توافق این کشور با روسیه، اوکراین و قطر و حتی ورود چندین محموله گندم از روسیه از طریق این مکانیسم حکایت داشته است.

روسیه

شاخص مدیران خرید بخش خدمات در ماه ژوئن نسبت به ماه مه، از ۵۷/۵ به ۵۶/۵ واحد کاهش یافت که بیانگر بهبود فعالیت این بخش برای ششمین ماه متوالی البته با سرعت کمتر بود. آمار سفارشات جدید صادراتی، استخدام نیروی کار و میزان اعتماد تجاری در بخش مذکور در بالاترین سطح طی دو سال گذشته قرار گرفت.

براساس داده‌های اداره ملی آمار، تورم مصرف‌کننده در مقیاس سالانه در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل از آن، از ۶ به ۶/۵ درصد افزایش یافت که بیش از انتظارات (افزایش ۶/۳ درصدی) و بالاترین میزان از ماه آگوست ۲۰۱۶ بود. تورم ماهانه ۰/۷ درصد، در همان سطح ماه مه، اعلام گردید. آمارهای مذکور احتمال تشدید سیاست انقباضی و افزایش ۰/۲۵ تا یک واحد درصدی نرخ بهره کلیدی در نشست ۲۳ ژوئیه بانک مرکزی را تقویت کرد. سیاست‌های انقباضی و افزایش آمار ابتلا به ویروس کرونا از چالش‌های تداوم بهبود اقتصاد روسیه ارزیابی می‌شود. لازم به ذکر است هفته گذشته وزیر اقتصاد برآورد تورم در سال جاری را از ۴/۳ به ۵ درصد افزایش داد.

وزیر اقتصاد با اشاره به رشد سریعتر از انتظار اقتصاد و ارزیابی پتانسیل رشد اقتصادی، با تجدید نظر در برآورد پیشین (۲/۹ درصد)، انبساط اقتصادی ۳/۸ درصدی را در سال جاری میلادی پیش‌بینی کرد و نرخ متوسط برابری روبل در

مقابل دلار را در سال جاری از ۷۳/۳ به ۷۲/۸ روبل متاثر از مخاطرات تحریمی و نااطمینانی از توافق اوپک پلاس درباره تولید نفت، کاهش داد. موسسه اعتبارسنجی فیچ نیز برآورد رشد اقتصادی روسیه در سال جاری میلادی را با توجه به تقویت تقاضای داخلی در نیمه دوم سال و رشد تولید نفت و با در نظر گرفتن کاهش محدودیت‌های اجتماعی و گسترش واکسیناسیون، ۳/۷ درصد اعلام و چشم‌انداز اعتباری این کشور را پایدار ارزیابی کرد که منعکس‌کننده سیاست‌های موثر روسیه برای تقویت ثبات اقتصادی در مواجهه با شیوع کرونا و نوسانات بالای قیمت نفت بود. در این گزارش، تحریم‌های غرب و آمریکا از جمله مخاطرات اعتباری این کشور عنوان گردید.

هند

پیش‌بینی‌ها حاکی از افزایش تورم خرده‌فروشی در مقیاس سالانه از ۶/۳۰ درصد در ماه مه به ۶/۵۸ درصد در ماه ژوئن بود. انتظار می‌رود تورم خرده‌فروشی در ماه ژوئن متاثر از افزایش قیمت مواد غذایی و سوخت به بالاترین سطح هفت ماهه اخیر رشد کند و برای دومین ماه متوالی فراتر از محدوده هدف بانک مرکزی (۶-۲ درصد) قرار گیرد. ماندگاری فشارهای قیمتی بالای محدوده هدف در ماه‌های آتی، تحت تاثیر افزایش قیمت مواد اولیه از جمله نفت خام ناشی از بازیابی تقاضای جهانی، مالیات بالای محصولات نفتی در هند، رشد هزینه‌های حمل‌ونقل و تداوم اختلالات زنجیره تامین کالا؛ دور از انتظار نیست. با توجه به اظهارات مقامات پولی در ماه ژوئن مبنی بر تمرکز بانک مرکزی بر حمایت از رشد اقتصادی و با در نظر گرفتن تقاضای ضعیف داخلی، تشدید سیاست پولی انقباضی توسط بانک مذکور بعید به نظر می‌رسد. رئیس بانک مرکزی هفته گذشته با تاکید بر مخاطرات عادی‌سازی زود هنگام سیاست پولی برای بازیابی اقتصاد، خواستار کاهش مالیات‌های سوخت توسط دولت به منظور کاهش فشارهای قیمتی شد.

براساس آمار موسسه غیردولتی مرکز رصد اقتصاد هند، نرخ بیکاری در مناطق روستایی از حدود ۶ درصد قبل از بحران کرونا، به ۸/۷۵ درصد در ماه ژوئن افزایش یافته است. انتظار می‌رود تحت تاثیر کاهش تقاضا ناشی از درآمد پایین‌تر، با افزایش بدهی و رشد قیمت‌ها در مناطق مذکور که حدود دو سوم جمعیت هند در آن ساکن هستند، روند بازیابی اقتصاد تضعیف شود.

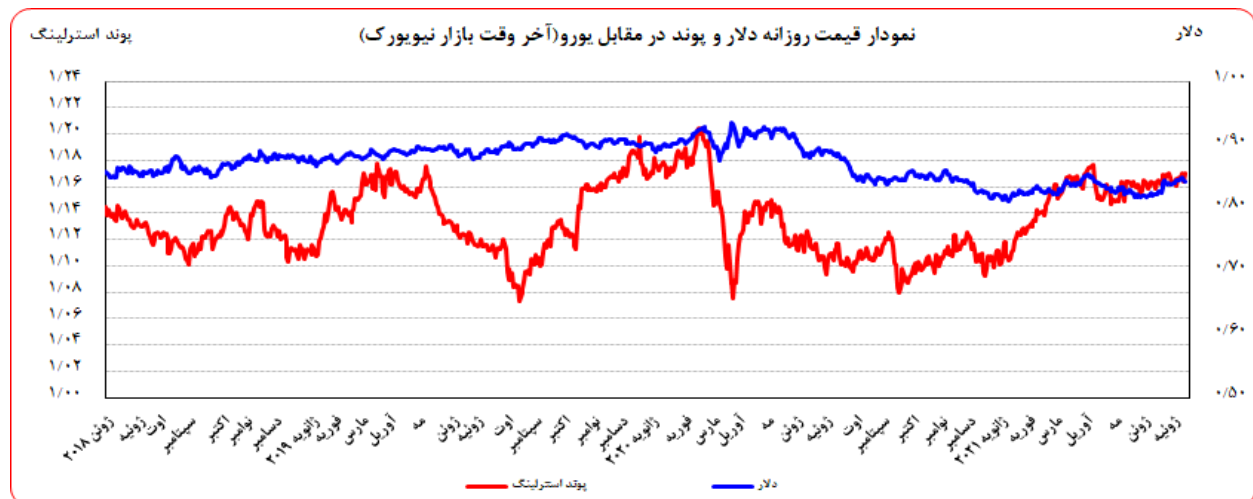
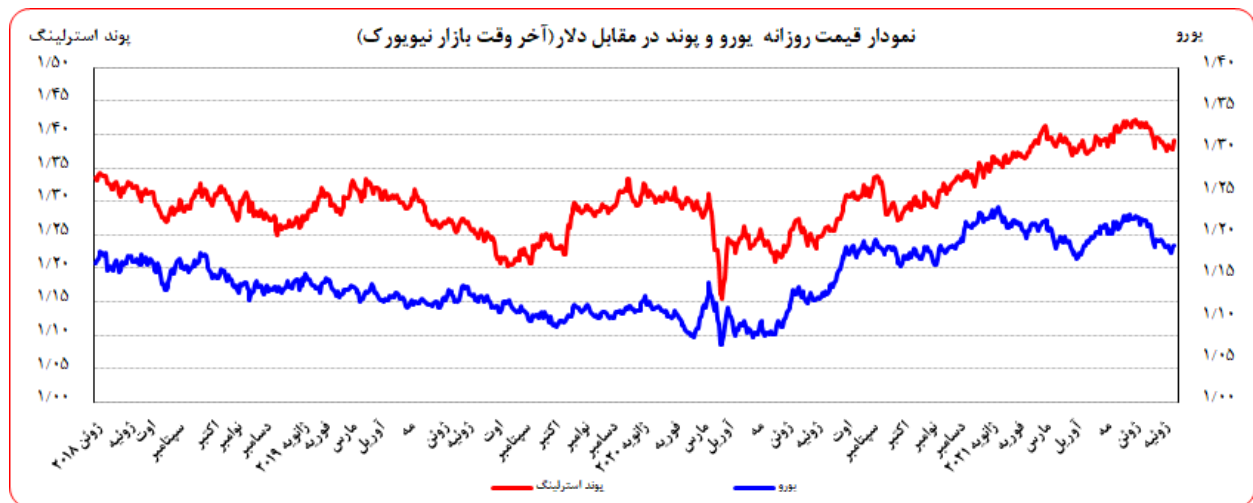
طبق آمار بانک مرکزی، وام‌های بانکی به شرکت‌ها و اشخاص در ماه‌های اخیر ۶-۵/۵ درصد رشد داشته است که در مقایسه با قبل از همه‌گیری کرونا، سرعت رشد آن به نصف کاهش یافته است. افزایش ریسک‌گریزی بانک‌ها با تضعیف چشم‌انداز اقتصادی ناشی از شیوع موج دوم کرونا از یک طرف و کاهش تقاضای سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها از سوی دیگر از جمله دلایل این افت ارزیابی می‌شود. با توجه به نقش اعتبارات بانکی در رشد اقتصادی، ریسک‌گریزی وام‌دهندگان هندی

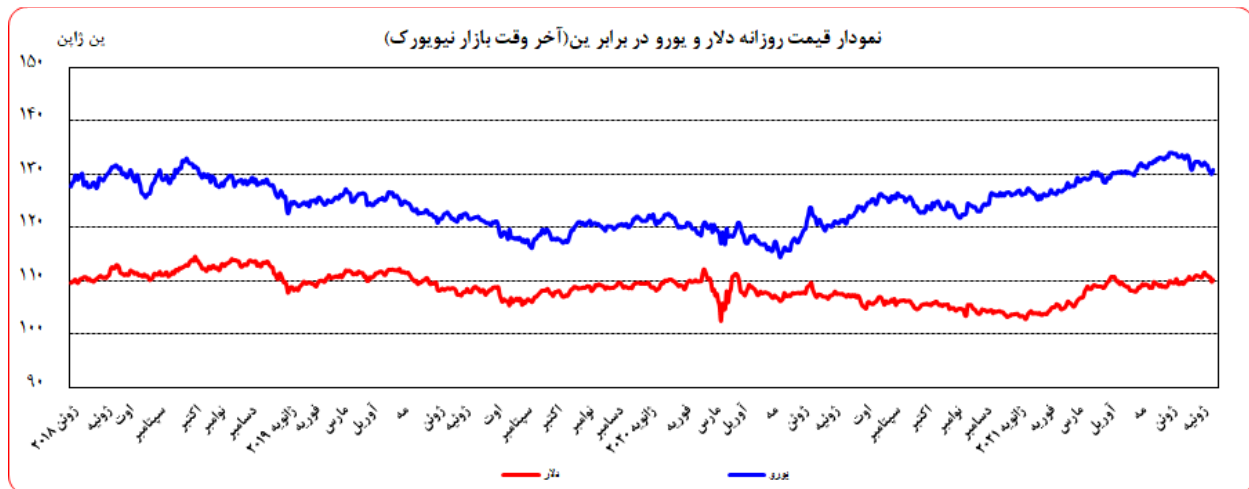

یکی از بزرگترین موانع تقویت بازیابی اقتصاد این کشور شمرده می‌شود. لازم به ذکر است، برخی برآوردها حاکی از ضریب فزاینده ۱/۶ برابری اعتبارات بانکی بر رشد اقتصادی (اسمی) هند است.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۸۱ درصد و در برابر فرانک سوئیس ۰/۷۵ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار ۰/۱۲ درصد و ارزش لیره در برابر دلار ۰/۵۴ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۸۷۹-۱/۱۷۹۲ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۷۸۸-۳۹۰۴/۱ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۱۰/۹۷-۱۰۹/۷۶ ین متغیر بود. همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۰/۶۹ درصد و در برابر فرانک سوئیس ۰/۶۳ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۴۲ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۷۰۵-۱/۱۶۳۷ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۳۱/۶۵-۱۳۰/۰۴ ین متغیر بود.

عوامل کاهش ارزش دلار در هفته گذشته

- افت بازده اوراق قرضه امریکا

هفته گذشته آن چه بیشترین تاثیر را در تضعیف ارزش دلار در مقابل سایر ارزهای جهان روا داشت، افت بازده اوراق قرضه این کشور بود که سبب کاهش تقاضا برای این ارز شد. البته، به علت افزایش موارد ابتدا به نوع دلتا از ویروس کرونا در بسیاری از کشورهای جهان و نگرانی های ناشی از آن، ارزهای مامن از جمله ین ژاپن و فرانک سوئیس نیز در مقابل سایر ارزها از جمله دلار و یورو تقویت شدند. ارقام ضعیف اقتصادی در آلمان نیز رشد ارزش یورو در مقابل دلار را محدود نمود.

نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		+۰/۱۲۸۶۳	+۰/۱۵۱۰۰	-	+۰/۲۳۸۸۸
یورو		-۰/۵۵۲۲۹	-۰/۵۲۶۸۶	-	-۰/۴۹۲۴۳
پوند		+۰/۷۷۱۳	+۰/۱۰۱۷۵	-	+۰/۱۷۳۰۰
فرانک		-۰/۷۵۵۰۰	-۰/۷۱۲۸۰	-	-۰/۵۹۵۰۰
ین		-۰/۰۷۷۳۳	-۰/۰۶۶۶۷	-	+۰/۰۴۵۳۳
درهم امارات		+۰/۳۶۲۵۰۰	+۰/۴۸۳۵۴۰	-	+۰/۴۴۸۶۶۰
لیبر ترکیه		۱۹/۹۵۰۰	۱۹/۷۶۰۶	۱۹/۷۴۰۰	۱۹/۶۸۷۶

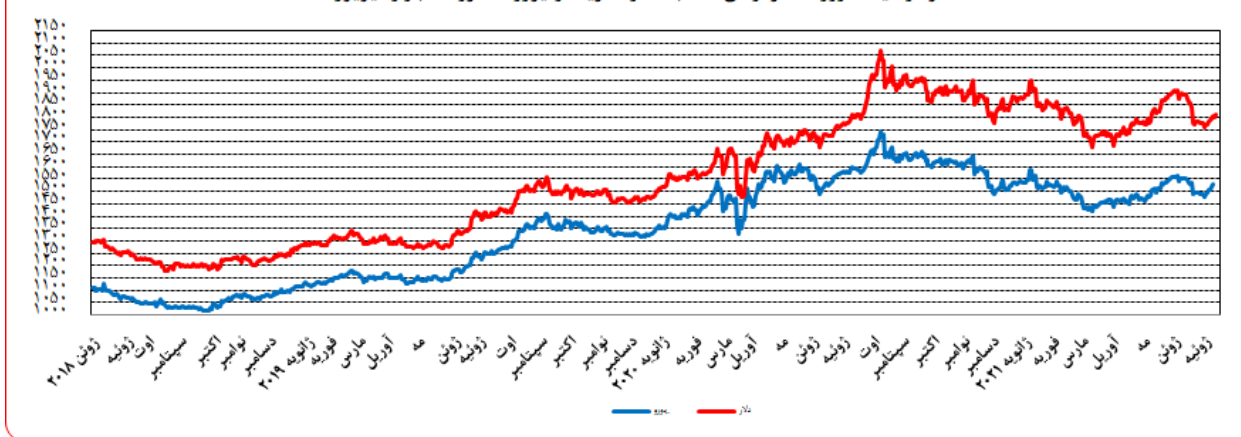

تحولات بازار طلا

بهای طلا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۱/۵۰ درصد و به یورو ۱/۳۸ درصد افزایش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۸۱۰/۹۹ - ۱۷۹۰/۷۰ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۵۲۹/۹۹ - ۱۵۰۹/۳۶ یورو در هر اونس ثبت شد.

شیوع سریع نوع دلتای ویروس کرونا و نگرانی پیرامون روند رشد اقتصاد جهانی، همزمان با کاهش ارزش دلار، افزایش بهای طلا را به همراه داشت.

نمودار قیمت روزانه هر اونس طلا به دلار آمریکا و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

تحولات بازار نفت

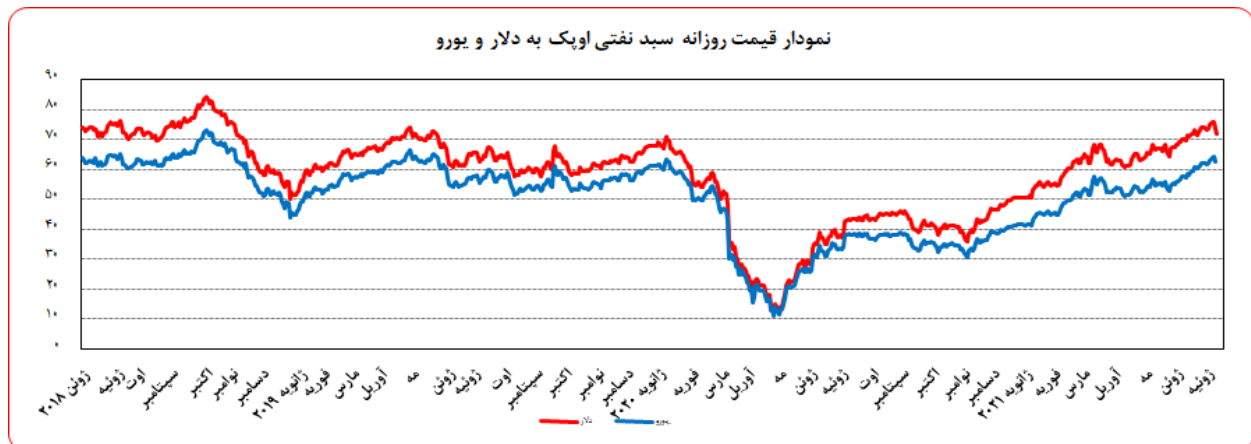
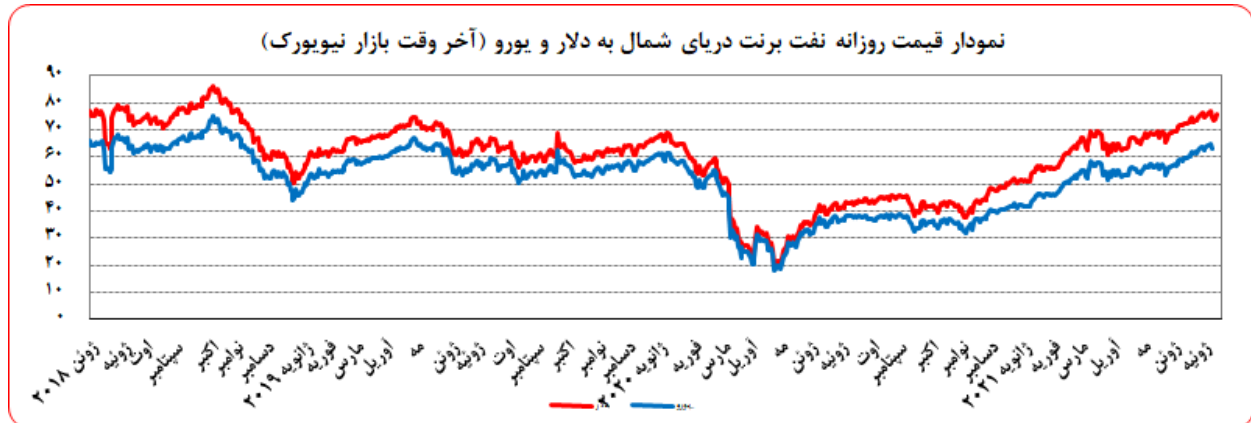
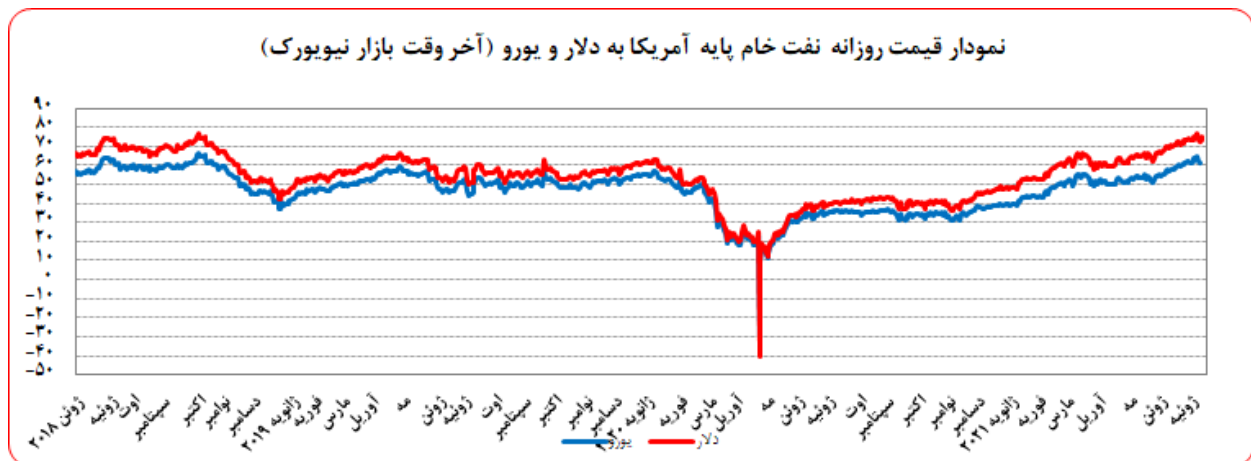
بهای نفت خام پایه آمریکا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۰/۸۰ و ۰/۹۲ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۲۰/۲۷ - ۷۲/۷۶ دلار و ۶۱/۲۳ - ۶۴/۲۹ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۰/۸۱ و ۰/۹۳ درصد کاهش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۷۷/۱۱ - ۷۳/۴۳ دلار و ۶۲/۲۷ - ۶۴/۹۹ یورو معامله گردید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۷۵/۹۴ - ۷۱/۹۷ دلار و ۶۴/۲۳ - ۶۰/۷۴ یورو معامله گردید. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنجشنبه هفته گذشته (آخرین نرخ گزارش شده) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۴/۳۱ و ۴/۱۸ درصد کاهش یافت.

نااطمینانی از روند همه‌گیری ویروس کرونا به دنبال شیوع گونه جدید دلتا و افزایش موارد ابتلا در برخی کشورها مانند ژاپن و کره جنوبی، بالا رفتن تعداد سکوهای نفت و گاز در آمریکا و پیش‌بینی افزایش تولید نفت خام این کشور و

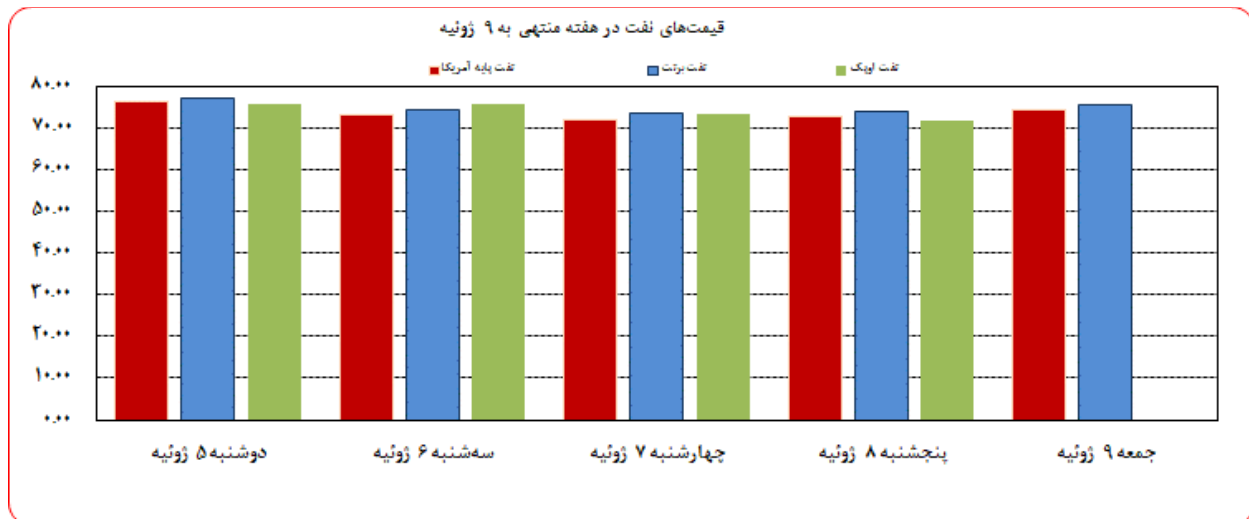
بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

اختلاف بین عربستان و امارات و عدم حصول توافق نهایی اوپک پلاس برای افزایش تدریجی تولید از ماه اوت، کاهش بهای نفت را در پی داشت. از سوی دیگر، انتشار ارقام مثبت از اقتصاد اروپا و کاهش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام و بنزین امریکا، از شدت افت بهای نفت کاست. شایان ذکر است، طی هفته گذشته خبر عدم دستیابی اوپک پلاس به توافق برای افزایش تدریجی تولید نفت خام به دنبال مخالفت امارات ابتدا به طور موقت قیمت‌ها را بالا برد؛ اما عدم برگزاری نشست‌های بعدی و مطرح شدن احتمال ایجاد درگیری بین کشورهای عضو و افزایش تولید خارج از توافق، قیمت‌ها را کاهش داد.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بالمانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	
-۱۲۸/۴	-۸/۰	۱۰۶۶/۸۰				نفت خام
-۹۳/۷	-۶/۹	۴۴۵/۵۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۱,۳۰۰	تولید داخلی
-۳۴/۷	-۱/۲	۶۲۱/۳۰				ذخایر تجاری نفت خام
-۱۶/۲	-۶/۱	۲۳۵/۵۰	-۱,۷۶۰	۵۵۷	۳,۲۴۷	خالص واردات
						خایر استراتژیک نفت خام
						ترین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به 1400/04/18

2021/07/09

درصد تغییرات	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	جمعه
** نقطه به نقطه	9 ژوئیه	8 ژوئیه	7 ژوئیه	6 ژوئیه	5 ژوئیه		2 ژوئیه
-0/11	92/13	92/42	92/64	92/55	92/21	شاخص دلار	92/23
0/98	1/2447	1/2534	1/2483	1/2458	1/2343	دلار کانادا	1/2326
1/10	1/4786	1/4850	1/4720	1/4729	1/4644	دلار کانادا (یورو)	1/4625
-0/81	110/12	109/76	110/62	110/62	110/97	ین ژاپن	111/02
-0/69	130/81	130/04	130/44	130/79	131/65	ین ژاپن (یورو)	131/73
0/12	1/1879	1/1848	1/1792	1/1823	1/1864	یورو*	1/1865
-0/75	0/9139	0/9149	0/9257	0/9232	0/9225	فرانک سوئیس	0/9208
-0/63	1/0856	1/0840	1/0916	1/0915	1/0945	فرانک سوئیس (یورو)	1/0925
0/54	1/3904	1/3788	1/3801	1/3798	1/3845	لیره انگلیس*	1/3830
0/42	1/1705	1/1637	1/1704	1/1670	1/1670	لیره انگلیس (یورو)	1/1656
	1/42465	1/42368	1/42324	1/42422		SDR به دلار	+00000
	1/19930	1/20162	1/20695	1/20462		SDR به یورو	+00000
1/50	1810/99	1799/18	1804/16	1794/37	1790/70	طلای نیویورک (هر اونس)	1784/21
1/38	1524/53	1518/55	1529/99	1517/69	1509/36	طلای نیویورک (یورو)	1503/76
-0/81	75/55	74/12	73/43	74/53	77/11	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	76/17
-0/93	63/60	62/56	62/27	63/04	64/99	نفت برنت انگلیس (یورو)	64/20
-0/80	74/56	72/94	72/20	73/37	76/27	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	75/16
-0/92	62/77	61/56	61/23	62/06	64/29	نفت پایه آمریکا (یورو)	63/35
		71/97	73/58	75/94	75/71	سبب نفت اوپک (هر بشکه)	75/21
		60/74	62/40	64/23	63/81	سبب نفت اوپک (یورو)	63/39